

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МЕНЕДЖМЕНТІ

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 ҚР ДСМ Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ «Денсаулық сақтау менеджменті» мамандығы бойынша ҚР 2009 жылғы қосымша білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫН Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілді және баспаға ұсынылды.

6 Список рекомендуемой литературы

На русском языке

основная:

1. Управление и экономика здравоохранения: учеб. пособие / Под ред. А.И. Вялкова; Вялков А.И., Кучеренко В.З., Райзберг Б.А. и др. – 3-е изд., доп. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 664 с.
2. Экономика здравоохранения: учебное пособие / под ред. Решетникова А.В. – 2-е изд. – М., 2010.
3. Аннеманс Л. Экономика здравоохранения для неэкономистов. Введение в концепции, методы и трудности экономической оценки в здравоохранении. Перевод с англ. / Ньюдиамед, 2010.
4. Дафт Р. Менеджмент (серия MBA). – Питер, 2009.
5. Мескон М. Основы менеджмента: пер. с англ.(изд:3), Вильямс, 2009.
6. Петрова. М. Менеджмент в здравоохранении. 2009. - 259 с.

дополнительная:

1. Бигалиева Р.К., Исмаилов Ш.М. Социальная медицина и управление здравоохранением: Учебник. – Алматы, 2001.
2. Экономическая теория. Учебник. Куликов Л.М. – М., 2006.
3. Экономика здравоохранения: Учебное пособие / Под ред. И.М. Шеймана. – М.: ТЕИС, 2001.
4. Стародубов В.И., Сидоров П.И., Коноплева И.А. Управление персоналом организации. 2006, 1104 с.
5. Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами: учебник: пер. с англ.(изд:10) (серия MBA). – Питер, 2010.
6. Общественное здоровье и здравоохранение. Лисицын. – М.:10-512 с.
7. Общественное здоровье и здравоохранение: Медик В.А., Щепни О.П., учебник для послевузовского образования. – М., 2010.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарын үйлестіру.	8
3. Профилді пәндердің мазмұны мен тақырыптық жоспар үлгісі	9
4. Бейіндеуші пән (біліктілікті арттыру) негізгі компонентінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны.	21
5. Оқу және оқыту әдістері	24
6. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	25

Бұл типтік бағдарламаның Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз таралымдалуы мен таралуына тыйым салынады.

Түсіндірме жазба

Кіріспе

Денсаулық сақтау жүйесінде өзекті мәселелерінің бірі заманауи экономикалық жағдайда ресурстарды тиімді басқару болып келеді. Осы сауалды шешуді маңызды ролді денсаулық сақтау ұйымдарының (немесе олардың құрылымды бөлімдері) басшылары, денсаулық сақтаудың басқару органдарының қызметкерлері, яғни денсаулық сақтау ұйымының кадрлар мен материалды ресурстарды басқаруына тікелей қатысатындардың барлығы.

Типтік оқу бағдарламасы «денсаулық сақтау менеджменті» мамандығы бойынша денсаулық сақтау ұйымы мемлекеттік және мемлекеттік емес мекемелерінің жоғары және ортаңғы буындағы басқарушыларға арналған.

Типтік оқу бағдарламада тыңдаушы білім деңгейін игеруіне байланысты әр тақырыптың материалын зерттеу мақсаты, қорытындылары айқындалған.

Пәннің мақсаты: Тыңдарманға заманауи менеджменттің әртүрлі аспектілері бойынша денсаулық сақтау ұйымы басқарушыларының теориялық негіздері мен тәжірибелік дағдыларын машықтануын зерттеуді, денсаулық сақтау ұйымы басқаруында заманауи отандық және шет елдік менеджменттің бүкіләлемдік тәжірибесі мен келешектегі бағыттарын зерттеу және талдауды, медициналық мекемелердің шаруашылық қызметінің негізгі ережелері мен заңдылықтарын таныстыру.

Пәннің міндеттері:

- тыңдарманды заманауи отандық және шет елдік менеджменттің негізгі теориялық концепциясыларымен таныстыру;
- денсаулық сақтау ұйымдарын басқару мәселелері, кадрлар ресурстары, қаржылы шығыс-кірістерінің нормативті-құқықтық базасын зерттеу туралы білім беру;
- әртүрлі меншіктегі денсаулық сақтау ұйымының қаржы-шаруашылық қызметтің экономикалық маңызын айқындауға үйрету;
- елдің экономикасы мен денсаулық сақтау ұйымында негізгі қаржылы үстемдердің бағытын зерттеу және талдау жасауға үйрету;
- қаржылаудың альтернативті көздер мүмкіндігін талдау және тиімді басқару шешім ұсыныс жасауды дағдылануға үйрету;
- стратегиялық жоспарлау бойынша базалық білім деңгейі негізінде бизнес-жоспар құрастыруға үйрету;
- әртүрлі меншіктегі денсаулық сақтау ұйымының қаржы-экономикалық жағдайын болжауды үйрету;
- тыңдарманға мекемелерде бухгалтерлік және басқару есебін талдау дағдысын қалыптастыруға үйрету;
- тыңдарманға денсаулық сақтау ұйымының материалдық және қаржы ресурстары, қызметкерлерді басқару мәселелерімен байланысты есепті-статистикалық және ситуациялық есептерді шешудің практикалық дағдыларды игеруге үйрету;

5	Больница как экономический субъект здравоохранения.
6	Управление материальными ресурсами лечебно-профилактического учреждения.
7	Оплата труда медицинских работников.
8	Смета медицинской организации.
9	Финансовая отчетность медицинской организации.
10	Стратегический маркетинг.
11	Математические модели принятия решений.
12	Работа в библиотеке, Интернете.

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: работа в малых группах, выполнение индивидуальных и групповых проектов, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа слушателя (СРС): работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, подготовка презентаций, формирование портфолио.

		нансовых обязательств. Порядок представления финансовой документации к учету и оплате. Порядок налогообложения и формирования налоговой отчетности.
10	Отчетность и финансовый результат организации здравоохранения	Финансовый результат деятельности медицинской организации. Комплексный анализ деятельности подразделения организации здравоохранения. Планирование финансового результата.
11	Бизнес-планирование в здравоохранении	Бизнес-планы в системе управления медицинской организацией. Структура и содержание бизнес-плана. Методические вопросы разработки бизнес-плана. Основы управления проектами. Пример разработки бизнес-плана и плана-проекта с использованием компьютерной техники.
12	Маркетинг в здравоохранении	Эффективность продаж. Управление брендом. Процесс управления маркетингом, схема организации маркетинговых исследований, особенности формирования маркетингового комплекса в здравоохранении. Роль маркетинга в процессе стратегического планирования медицинской организации.
13	Методы принятия управленческих решений	Сущность качественных методов принятия решений. Сущность неформальных методов принятия решений. Методы принятия решений как инструмент менеджмента. Научная основа управления в технологии принятия решения в здравоохранении. Специфика принятия решения в менеджменте в здравоохранении.
14	Управление персоналом	Техника принятия управленческих решений в кадровом менеджменте.

4.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
1	Контрольно-разрешительные механизмы в здравоохранении.
2	Амбулаторно-поликлиническая помощь, как основной элемент медико-социальной помощи.
3	Экономические проблемы развития здравоохранения.
4	Потребность в медицинской помощи и спрос на медицинские услуги.

- тындарманда басқарушының жеке өзіндік, лидерлік потенциалын дамытуға үйрету.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Тындарман:

- денсаулық сақтау саласы менеджментінің теориялық және практикалық негіздерін;
- денсаулық сақтау саласы жүйесін ұйымдастыру және басқару принциптерін;
- қызметкерлердің көзқарасты ұстанымдары мен шиеліністерді басқарудың принциптері мен заманауи теориялары;
- денсаулық сақтау ұйымы қызметтерінің құқықтық және ұйымдастыру-экономикалық аспектілерін;
- денсаулық сақтау ұйымы жүйесін стратегиялық жоспарлау, болжамдау және моделдеу принциптерін;
- менеджментті басқару және аналитикалық әдістерінің, диагностика әдістерінің, мәселелерді талдау және шешімінің заманауи ұстанымдарын;
- денсаулық сақтау ұйымы қызметінің жүйелік ұстанымдар әдістемелерін;
- денсаулық сақтау саласында сапа концепциясын, принциптерін және басқару жүйесін қалыптастыру әдістерін **білу керек**.

Тындарман:

- ұйымның миссиясы мен мақсатын анықтауды, конкуренция ортасында оның басым және әлсіз тұстарын талдауды, осының негізінде ұйымның стратегиясын құруды;
- денсаулық сақтаудың тиімді стратегиясы, мақсаты және міндеттері, қызметтің ішкі және сыртқы жағдайын ескере отырып ұйымдастыру құрылымын өндеуді;
- қызметкерлердің жауапкершілігін және міндеттерін үйлестіруді, мамандардың корпоративтік жұмысын координациялауды;
- денсаулық сақтау саласында бизнес-процестерді жобалау және талдауды;
- шиеліністерді басқару принциптері мен әдістерін игеруді;
- стратегиялық, күнделікті және оперативті жоспарлауды және бақылау жүйесін қарастыруды;
- әртүрлі сала қызметтердің басқару операциялар принциптерін және заманауи әдістерін игеруді үйреніп **алуы қажет**.

Тындарман:

- денсаулық сақтау ұйымында адами ресурстарын тиімді басқаруын;
- денсаулық сақтау саласында ұйымдастыру мәдениетін қалыптастыруды;
- тиімді коммуникация, іскерлік жазбаларды, презентация жасауды және келіссөздер жүргізуді;
- денсаулық сақтау ұйымы менеджментінің практикалық мәселелерін шешуді

- және осы шешімдерді іске асыруды;
- денсаулық сақтау ұйымында қаржы-шаруашылық қызметті ұйымдастыруды;
- денсаулық сақтау ұйымы дамуындағы мәселелерді шешу үшін кешенді жобаларды басқаруды;
- денсаулық сақтау саласы менеджментінің практикалық мәселелерін шешу және осы шешімдерді іске асыруды;
- денсаулық сақтау ұйымында қаржы-шаруашылық қызметті ұйымдастыруды;
- денсаулық сақтау ұйымы даму мәселесі жөнінде кешенді жобаларды басқаруды;
- кәсіби қызметінде заманауи ақпараттық технологияларды қолдануды **машықтану қажет.**

2 Пән сағаттарын үйлестіру

«Денсаулық сақтау менеджменті» мамандығы бойынша қайта даярлау

Пәндер	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Денсаулық сақтау саласын ұйымдастыру және басқару	72/180*	12/36*	60/144*	36/90*
Денсаулық сақтау саласы экономикасы	72/180*	12/36*	60/144*	36/90*
Денсаулық сақтау саласының қаржылық менеджменті	72/180*	12/36*	60/144*	36/90*
Денсаулық сақтау саласы менеджменті мен маркетингі	72/180*	12/36*	60/144*	36/90*
Денсаулық сақтау саласында шешім қабылдау әдістері	36/72*	6/12*	30/60*	18/36*
Жалпы сағат саны	324/792*	54/156*	270/636*	162/396*

* - Денсаулық сақтау менеджменті емес мамандықтары бойынша білімі мен жұмыс өтілдері бар мамандар үшін арналған сағаттар.

		финансово-хозяйственной деятельности предприятия. Задачи стратегического планирования.
10	Маркетинг в здравоохранении	Основные принципы и методологическая основа маркетинга в здравоохранении.
11	Управление персоналом	Техника принятия управленческих решений в кадровом менеджменте.

4.2 Примерный тематический план и содержание семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Управление качеством в здравоохранении	Основные принципы и организационная структура контроля медицинской и фармацевтической деятельности. Показатели и стандарты качества.
2	Основы оперативного и стратегического управления в здравоохранении	Теоретические основы и практика стратегического управления и оперативного менеджмента в системе здравоохранения.
3	Информационные технологии в здравоохранении	Информационные технологии органов и организаций здравоохранения. Информационные процессы в здравоохранении.
4	Модели организации медицинской организации	Организационно-экономические модели функционирования организаций здравоохранения.
5	Основные статьи затрат и расходов в области здравоохранения	Стоимость медицинского обслуживания. Стоимость болезни. Структура общих затрат в здравоохранении.
6	Модели финансирования здравоохранения	Соотношение государственных и частных затрат на здравоохранение в странах с разным уровнем среднедушевого дохода. Типы моделей финансирования здравоохранения. Критерии оценки альтернативных моделей.
7	Оценка эффективности программ в сфере здравоохранения	Методы оценки эффективности программ в сфере здравоохранения: анализ издержек; анализ затраты - результативность; анализ затраты - полезность; анализ затраты - выгода.
8	Финансовые средства медицинских учреждений	Доходы от предпринимательской деятельности. Смета учреждения. Финансовый план учреждения. Бюджетное финансирование. Расходы медицинского учреждения. Финансовый результат.
9	Учетная политика в здравоохранении	Документирование хозяйственных операций. Инвентаризация материальных ценностей и фи-

4 Примерный тематический план и содержание тематики обязательного компонента профилирующих дисциплин (повышение квалификации)
Актуальные проблемы менеджмента здравоохранения

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема	Содержание
1	Оперативное управление и стратегическое планирование системой здравоохранения	Организационная структура, принципы и механизмы оперативного управления и стратегического планирования. Оперативное управление и стратегическое планирование на разных уровнях системы здравоохранения.
2	Современные информационные технологии в здравоохранении	Место информационных технологий в здравоохранении. Информационные технологии органов и организаций здравоохранения. Информационные процессы в здравоохранении.
3	Модели организации медицинской организации	Организационно-экономические модели функционирования организаций здравоохранения.
4	Материальные ресурсы и финансовые ресурсы здравоохранения	Источники формирования материальных и финансовых ресурсов. Ценные бумаги в здравоохранении. Модели финансирования учреждений здравоохранения.
5	Налогообложение в здравоохранении	Основные принципы и механизмы налогообложения. Операции, освобожденные от налогообложения.
6	Экономические аспекты бизнес-планирования деятельности медицинской организации	Основные разделы бизнес-плана. Порядок составления бизнес-плана. Внесение корректив в разделы бизнес-плана по мере изменения условий функционирования медицинской организации.
7	Методы расчета стоимости медицинских услуг	Методы оплаты медицинской помощи и тарифы. Маркетинговые подходы к ценообразованию на медицинские услуги.
8	Обеспечение финансовой безопасности медицинской организации	Основные механизмы и пути обеспечения финансово-экономической безопасности. Меры, направленные на предотвращение ущерба от влияния различных негативных факторов.
9	Стратегический менеджмент в здравоохранении	Методологические основы стратегического менеджмента. Методы решения стратегических задач. Методика комплексного анализа стратегии

Біліктілігін арттыру

Тақырыбы	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Денсаулық сақтау менеджментінің өзекті мәселелері	72	12	60	36

3 Профилді пәндердің мазмұны мен тақырыптық жоспар үлгісі

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
Денсаулық сақтауды ұйымдастыру және басқару		
1	Денсаулық сақтау органдардың қызметін бақылау	Денсаулық сақтау ұйымы саласында мемлекеттік реттеу жүргізу. Мемлекеттік реттеу органдары. Медициналық және фармацевтикалық қызметті бақылау.
2	Денсаулық сақтау саласында қызметтерді әр түрлі деңгейде басқару бойынша бөлу	Денсаулық сақтау саласы бойынша ҚР Үкіметінің, өкілетті органдар мен жергілікті мемлекеттік басқару органдардың компетенциясы.
3	Денсаулық сақтауда үкіметсіз ұйымдардың ролі	Денсаулық сақтау жүйесіндегі негізгі өкілетсіз ұйымдары. Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және қоғамдық секторларының мемлекеттік және халықаралық мекемелерімен өзара байланысы, қарым-қатынасы.
4	Медицинадағы жеке меншік және мемлекеттік секторлар	Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және мемлекеттік секторлардың қатынасы. Денсаулық сақтау ұйымында ұлттық жүйесі дамуына жеке меншік сектордың ролі.
5	Денсаулық сақтау ұйымында сапа менеджменті жүйесі мен аккредитация	Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау ұйымында аккредитация жүйесінің ұйымдастыру негізі. Денсаулық сақтау ұйымына сапа менеджменті жүйесін енгізу арқылы медициналық қызмет көрсету сапасын күшейту.
6	Денсаулық сақтау саясаты	Денсаулық сақтау саласында мемлекеттік саясатының принциптері. Денсаулық сақтау саласында саясатты іске асырудың негізгі механизмдері.

7	Денсаулық сақтау жүйесінің оперативті басқаруы мен стратегиялық жоспарлауы	Стратегиялық жоспарлау және оперативті Денсаулық сақтау жүйесінің әртүрлі деңгейінде стратегиялық жоспарлау және оперативтік басқарудың ұйымдастыру құрылымы, принциптері мен механизмдері.
8	Денсаулық сақтау ұйымдағы заманауи ақпараттық технологиялар	Денсаулық сақтау ұйымдағы ақпараттық технологиялар орындары. Денсаулық сақтау ұйымдағы мен органдарындағы ақпараттық технологиялар. Денсаулық сақтау ұйымдағы ақпараттық үрдістер.
9	Медициналық мекемелердің ұйымдастыру модельдері	Денсаулық сақтау ұйымдарының ұйымдастыру-экономикалық моделдері.
Денсаулық сақтаудың экономикасы		
1	Денсаулық сақтау ұйымның макроэкономикалық мәселелері	Денсаулық сақтау ұйымы экономикасы саласындағы глобалды мәселелері. Макроэкономикалық қарым-қатынастар мен тенденциялар.
2	Денсаулық сақтау ұйымында материалдық және финанстық ресурстары	Материалдық және финанстық ресурстар қалыптасу көздері. Денсаулық сақтау ұйымындағы құнды қағаздар. Денсаулық сақтау мекемелерін финанстау моделдері.
3	Денсаулық сақтау ұйымы рыноктық қатынас жүйесінде	Денсаулық сақтау ұйымы рыногының теориялық моделдері. Шет елдер және отандық денсаулық сақтау ұйымында рыноктық моделді игеру практикасын талдау.
4	Денсаулық сақтау ұйымындағы салық салу	Салық салудың негізгі принциптері мен механизмдері. Салық салудан босатылған операциялар.
5	Медициналық ұйымдардың қаражатты табыстары мен жұмсалған шығындары	Шарушылықтың заманауи жағдайында кіріс пен шығыстың мәні. Ұйымдардың кіріс пен шығыстарын есептеу принциптері. Кіріс пен шығысты бағалау тәсілдері.
6	Денсаулық сақтау ұйымында төлем ақыны құру әдістемелері мен әдістері	Бағаның және бағаның құрылуының жалпы түсініктері. Баға құрылуының теориясы. Бағаның құрылуы әдістерінің жалпы сипаттамасы. Денсаулық сақтау ұйымында баға құрылуының мәселелері.
7	Медицина қызметкерлерінің жаңа экономикалық жағдайдағы еңбек ақысы	Медицина қызметкерлерінің еңбек ақысы жүйесін ұйымдастырудың мақсаты мен жалпы принциптері. Еңбек ақысын төлеу жүйесі мен

8	Доходы от предпринимательской деятельности.
9	Финансовая отчетность медицинской организации.
10	Работа в библиотеке, Интернете.
Менеджмент и маркетинг в здравоохранении	
1	Система маркетинговых коммуникаций в здравоохранении.
2	Проектное управление в маркетинге.
3	Стратегический маркетинг.
4	Маркетинговое ценообразование.
5	Маркетинговые коммуникации, медиа - планирование.
6	Управленческие коммуникации для маркетологов.
7	Брендинг.
8	Статистические методы в маркетинге.
9	Маркетинговый менеджмент (бюджеты, структура управления маркетингом).
10	Работа в библиотеке, Интернете.
Методы принятия решений в здравоохранении	
1	Стиль руководства.
2	Власть и лидерство.
3	Конфликты в организациях.
4	Принципы и методы командной работы.
5	Математические модели принятия решений.
6	Микро- и макросимуляционные модели.
7	Анализ рентабельности.
8	ROC-анализ.
9	Моделирование продолжительности жизни.
10	Работа в библиотеке, Интернете.

2	Контрольно-разрешительные механизмы в здравоохранении.
3	Управление и структура первичной медико-санитарной помощи населению.
4	Амбулаторно-поликлиническая помощь, как основной элемент медико-социальной помощи.
5	Новые формы организации внебольничной помощи населению.
6	Особенности и организация медицинской помощи сельскому населению и рабочим промышленных предприятий.
7	Здравоохранение в зарубежных странах.
8	Всемирная организация здравоохранения.
9	Медицинское страхование.
10	Работа в библиотеке, Интернете.
Экономика здравоохранения	
1	Экономические проблемы развития здравоохранения.
2	Реформы финансирования здравоохранения в переходных экономиках.
3	Участие населения в оплате медицинской помощи.
4	Перспективы сочетания государственного и частного финансирования здравоохранения.
5	Национальные счета здравоохранения, отраслевая структура здравоохранения.
6	Индексы развития общества и здравоохранения.
7	Потребность в медицинской помощи и спрос на медицинские услуги.
8	Больница как экономический субъект здравоохранения.
9	Регулирование фармацевтического рынка. Лекарственное страхование.
10	Работа в библиотеке, Интернете.
Финансовый менеджмент в здравоохранении	
1	Финансы в системе здравоохранения.
2	Управление материальными ресурсами лечебно-профилактического учреждения.
3	Финансовая среда лечебно-профилактических учреждений.
4	Экономический анализ финансово-хозяйственной деятельности медицинского учреждения.
5	Оплата труда медицинских работников.
6	Смета медицинской организации.
7	Финансовые аспекты обязательного и добровольного медицинского страхования.

		түрлері. Денсаулық сақтау ұйымында премиялар мен қосымша ақы жүйесі. Медицина сақтау ұйымы қызметкерлерінің еңбек оқы төлемін реттейтін негізгі нормативтік-құқықтық құжаттары.
8	Финанстық жағдайын талдау	Финанстық жағдайды талдау (финанстық тұрақтылық, дебиторлық қарыз, кредиторлық қарыз). Болмыс финанстық жағдайды талдау. Финанстық қорытындыларды талдау (кірістер, шығындар, рентабельділік, табыстар). Әртүрлі медицина мекемелердің финанстық қызметін талдау.
9	Медицина мекемелері қызметінің бизнес-жоспарының экономикалық аспектілері	Бизнес-жоспардың негізгі тараулары. Бизнес-жоспарды құрастыру тәртібі. Медицина ұйымдары қызмет ету жағдайы өзгеруі аясында бизнес-жоспардың тарауларына коррективалар енгізу.
Денсаулық сақтау саласының қаржылық менеджменті		
1	Финанстық менеджментке кіріспе	Финанстық менеджменттің міндеттері. Финанстық менеджмент теориясының негізгі түсініктері.
2	Денсаулық сақтау ұйымдардың бюджеті	Табыс шығындары мен ісебін анықтау. Бюджетті құрастыру және басқару.
3	Кадрларды есептеу	Штаттық күнтізбесі мен тарифтік кестелерді құрастыру принциптері мен әдістемелері.
4	Денсаулық сақтау ұйымдағы болжау мен жоспарлау	Еңбекке, тағамға, коммуналды, тұрмыстық және басқа да шығындарға қаражатты жоспарлау.
5	Медициналық қызметтер ақысын есептеу әдістері	Медициналық көмек көрсету ақысы мен тарифтерінің әдістері. Медициналық қызмет көрсетудің ақысын анықтаудың маркетингтің ұстанымдары.
6	Медициналық мекемелердің финанстық қауіпсізділігін қамтамасыз ету	Финанстық-экономикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің негізгі механизмдері мен жолдары. Әртүрлі қолайсыз факторлар әсерінен зарар тартуды болдырмауға бағытталған шаралар.
Денсаулық сақтау саласының менеджменті мен маркетингі		
1	Денсаулық сақтау ұйымындағы стратегиялық менеджмент	Стратегиялық менеджменттің әдістемелік негіздері. Стратегиялық міндеттерді шешу әдістері. Мекеменің финанстық-тұрмыстық қызметі стратегиясын кешенді талдау әдістері. Стратегиялық жоспарлау міндеттері.

2	Денсаулық сақтау ұйымдардың еңбектік және материалдық ресурстарын басқару	Денсаулық сақтау ұйымдардың еңбектік және материалдық ресурстарын басқарудың негізгі ұстанымдары. Денсаулық сақтау ұйымдардың еңбектік және материалдық ресурстарын басқару саласында нормативті-құқықтық реттеу негіздері.
3	Денсаулық сақтау ұйымдарының финанстық ақпараттық ресурстарын басқару	Денсаулық сақтау ұйымдарының финанстық ақпараттық ресурстарын басқарудың негізгі ұстанымдары. Денсаулық сақтау ұйымдарының финанстық ақпараттық ресурстарын басқару жөніндегі нормативті-құқықтық реттеу негіздері.
4	Медициналық көмек көрсету сапасын, лицензия алу, аккредитациялауды, стандартизациялауды басқару	Медициналық көмек көрсету сапасын басқарудың негізгі ұстанымдары. Лицензия алу, аккредитация, стандартизациялауды реттеудің нормативті-құқықтық негіздері.
5	өзгерістер, шиеліністер, стрестерді басқару	Денсаулық сақтау жүйесінде әртүрлі деңгейдегі менеджментте өзгерістер, шиеліністер, стрестерді басқарудың негізгі ұстанымдары.
6	Денсаулық сақтаудағы маркетинг	Денсаулық сақтаудағы маркетингтің негізгі принциптері мен әдістемелік негіздері
Денсаулық сақтауда шешім қабылдау әдістері		
1	Денсаулық сақтау ұйымында шешім қабылдаудың әдістемелік негізі	Денсаулық сақтау ұйымында шешім қабылдаудың сапалық және сандық әдістері.
2	Болжамдау	Денсаулық сақтау ұйымында шешім қабылдауда болжамдаудың негізгі принциптері мен мүмкіндіктері. Болжамдау техникасы.
3	Моделдеу	Моделдеу типтері. Денсаулық сақтау ұйымында шешім қабылдауда моделдеу мүмкіндіктері. Моделдеу техникасы.
4	Медицина объектілерінің орналасуы және олардың стратегиялық жоспарлауы	Медицина объектілерінің орналасуы және олардың стратегиялық жоспарлауы аясында басқару шешімін қабылдау техникасы.
5	Қызметкерлерді басқару	Кадрлар менеджментінде басқару шешімін қабылдау техникасы.

7	Маркетинг в здравоохранении	Эффективность продаж. Управление брэндом. Процесс управления маркетингом, схема организации маркетинговых исследований, особенности формирования маркетингового комплекса в здравоохранении. Роль маркетинга в процессе стратегического планирования медицинской организации.
Методы принятия решений в здравоохранении		
1	Основы принятия управленческих решений	Требования, которым должно отвечать управленческое решение. Классификация управленческих решений. Критерии для оценки качества реализации основных управленческих функций в здравоохранении.
2	Методы принятия управленческих решений	Сущность качественных методов принятия решений. Сущность неформальных методов принятия решений. Методы принятия решений как инструмент менеджмента. Научная основа управления в технологии принятия решения в здравоохранении. Специфика принятия решения в менеджменте в здравоохранении.
3	Управленческие решения руководителя	Организация выполнения заданий и поручений. Контролирующее поведение руководителя. Конфликтные управленческие позиции.
4	Прогнозирование в здравоохранении	Основные принципы и возможности прогнозирования при принятии решений в здравоохранении. Техника прогнозирования.
5	Моделирование в здравоохранении	Типы моделей. Возможности моделирования при принятии решений в здравоохранении. Техника моделирования.
6	Управление медицинскими объектами	Техника принятия управленческих решений в рамках стратегического планирования и расположения медицинских объектов.
7	Управление персоналом	Техника принятия управленческих решений в кадровом менеджменте.

3.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
Организация и управление здравоохранением	
1	Профессиональные права и обязанности медицинских работников в условиях перехода на рыночные отношения и медицинское страхование.

2	Учет расходов медицинского учреждения	Виды расходов медицинского учреждения. Методы распределения затрат медицинских учреждений. Постатейное распределение прямых затрат. Распределения косвенных (накладных) расходов.
3	Отчетность и финансовый результат организации здравоохранения	Финансовый результат деятельности медицинской организации. Комплексный анализ деятельности подразделения организации здравоохранения. Планирование финансового результата.
Менеджмент и маркетинг в здравоохранении		
1	Введение в медицинский менеджмент	Введение в основы управления. Менеджмент как инструмент управления. Эволюция концепции маркетинга. Медицинская услуга как товар. Рынок здравоохранения как объективная экономическая основа маркетинга.
2	Функции менеджера здравоохранения	Финансовое планирование, организация, мотивация, контроль, формулировка целей и принятие решений, роль руководителя и суть управленческой функции, поведенческие аспекты контроля, пути решения проблем и разработка стратегии управления.
3	Качество медицинской помощи	Контроль, анализ и оценка качества в здравоохранении, основные характеристики качества в здравоохранении, стандарты и клинические протоколы, порядок проведения экспертизы качества.
4	АСП-анализ	Проведение АСП-анализа для разработки и написания маркетингового плана медицинской организации: А – анализ тенденций рынка, возможностей и конкуренции, С – разработка стратегий маркетинга с учетом выводов из анализа, П – детальное определение маркетинговых программ для конкретной медицинской организации.
5	Бизнес-планирование в здравоохранении	Бизнес-планы в системе управления медицинской организацией. Структура и содержание бизнес-плана. Методические вопросы разработки бизнес-плана. Основы управления проектами. Пример разработки бизнес-плана и плана-проекта с использованием компьютерной техники.
6	Кадровый менеджмент	Управление персоналом – планирование, подбор, расстановка, оценка мотиваций персонала. Факторы, определяющие выбор кадровой политики. Корпоративная культура организации.

3.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі мен мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Денсаулық сақтауды ұйымдастыру және басқару		
1	Денсаулық сақтау саласында мемлекеттік реттеу жүргізу	Денсаулық сақтау жүйесінде мемлекеттік реттеу органдары. Денсаулық сақтау саласы бойынша ҚР Үкіметінің, өкілетті органдар мен жергілікті мемлекеттік басқару органдардың компетенциясы.
2	Медицинаның жеке меншіктік және қоғамдық секторы	Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және қоғамдық ұйымдар қызметінің құқықтық негіздері. Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және қоғамдық секторларының мемлекеттік және халықаралық мекемелерімен өзара байланысы, қарым-қатынасы.
3	Денсаулық сақтау сапасын басқару	Медициналық және фармацевтикалық қызметтің негізгі принциптері және бақылаудың ұйымдастыру құрылымы. Сапа көрсеткіштері мен стандарттары.
4	Денсаулық сақтау ұйымындағы стандартизация	Медициналық қызмет көрсетудің стандарттадан өткізу механизмдері, медициналық-экономикалық стандарттарды есептеу тәртібі.
5	Денсаулық сақтау ұйымдарын аккредитациялау және лицензия алуы	Лицензия және аккредитация алу. Медициналық және фармацевтикалық қызметті лицензиядан өткізуге жауапты лицензия беретін органдардың қызметі.
6	Денсаулық сақтау ұйымында сапа менеджменті жүйесі	Медициналық көмек көрсетудің бірінғай менеджменті мен сапасын басқарудың заманауи ұстанымдары.
7	Денсаулық сақтау саласында саясатты айқындаудың негізгі принциптері	Денсаулық сақтау ұйымдардың саясатын іске асырудың негізгі механизмдері. Денсаулық сақтау саясатына баға беру.
8	Денсаулық сақтаудың оперативті және стратегиялық басқару негіздері	Денсаулық сақтау жүйесінде оперативті менеджментпен стратегиялық басқарудың теориялық негіздері мен практикасы.

9	Денсаулық сақтау ұйымындағы ақпараттық технологиялар	Денсаулық сақтау ұйымдары мен органдарындағы ақпараттық технологиялар. Денсаулық сақтау ұйымдарындағы ақпаратты үрдістер.
10	емдеу-профилактикалық қызметті ұйымдастыру	Халыққа емдеу-сақтандыру көмек көрсетуді ұйымдастыру, ана мен баланың денсаулығын қорғау.
11	санитарлы-эпидемиологиялық қызметті ұйымдастыру	санитарлы-эпидемиологиялық қызметті ұйымдастыру, дәрігерлік-еңбек сараптамасы және медициналық-әлеуметтік реабилитация.
12	Медицина мекемелерін ұйымдастыру моделдері	Денсаулық сақтау ұйымдар қызметінің ұйымдастыру-экономикалық моделдері.
Денсаулық сақтаудың экономикасы		
1	Денсаулық сақтау ұйымның экономикасы	Денсаулық экономикалық және әлеуметтік категория ретінде. Экономикалық факторлар мен қоғамдық денсаулық. Денсаулық сақтау ұйымы мен қоғамның даму индекстері. Денсаулық сақтау ұйымы экономикасына мемлекеттің маңызы.
2	Денсаулық сақтау саласында шығын мен жұмсалған шығындардың негізгі статъялары	Медициналық қызмет көрсетудің құны. Ауру құны. Денсаулық сақтау ұйымында жұмсалған жалпы шығындардың құрылымы.
3	Денсаулық сақтау ұйымындағы баға тұзушілік	Жұмсалған шығындар туралы түсінік. Шығындар түрлері. Медициналық көмек көрсету ақысын айқындау әдістері. Денсаулық сақтау ұйымының ұлттық есеп-тері, денсаулық сақтаудың салалық құрылымы.
4	Денсаулық сақтау ұйымын финанстау тәсілдері	Қазіргі уақытта ҚР денсаулық сақтау ұйымы экономикасы мен финансының ерекшеліктері. Аймақтық деңгейде денсаулық сақтау ұйымының экономикасы. Жекеленген финанстау.
5	Медициналық қызметке сұраныстар мен әділеттілігі	Медициналық көмек көрсетудің қажеттілігі және медициналық қызметке сұраныстар. Медициналық қызметке пациенттердің сұранысын көрсететін факторлар. Сұранысты көрсетуге үстем болатын дәрігердің ролі.

11	Регулирование фармацевтического рынка	Принципы государственного регулирования фармацевтического рынка. Методы регулирования ценообразования на лекарственные средства, применяемые в странах с рыночной экономикой.
Финансовый менеджмент в здравоохранении		
1	Основы финансового менеджмента	Финансовый менеджмент в здравоохранении: основные особенности. Основные понятия теории финансового менеджмента: ресурсы, ценности, учет, отчетность.
2	Финансовые средства медицинских учреждений.	Доходы от предпринимательской деятельности. Смета учреждения. Финансовый план учреждения. Бюджетное финансирование. Расходы медицинского учреждения. Финансовый результат.
3	Учетная политика в здравоохранении	Документирование хозяйственных операций. Инвентаризация материальных ценностей и финансовых обязательств. Порядок представления финансовой документации к учету и оплате. Порядок налогообложения и формирования налоговой отчетности.
4	Учет основных средств	Учет и оценка основных средств. Классификация основных средств. Амортизация основных средств. Порядок списания основных средств. Инвентаризация основных средств.
5	Учет материальных ценностей	Учет и методы списания отдельных групп материальных ценностей: медикаменты, питание, расходные материалы. Нормативы списания: внешнее и внутреннее законодательство. Мотивации многоуровневого контроля. Цены на лекарственные средства. Государственное регулирование цен.
6	Учет денежных средств	Эффективное управление финансами медицинской организации. Движение денежных средств. Управление денежными потоками.
Мотивация и оплата труда в медицинском учреждении		
1		Основные подходы к формированию фонда оплаты труда. Порядок и условия установления окладов работникам. Выплаты компенсационного характера. Выплаты стимулирующего характера. Проведение аттестации работников.

2	Основные статьи затрат и расходов в области здравоохранения	Стоимость медицинского обслуживания. Стоимость болезни. Структура общих затрат в здравоохранении.
3	Ценообразование в здравоохранении	Понятие затрат. Виды затрат. Методы формирования цены медицинских услуг. Национальные счета здравоохранения, отраслевая структура здравоохранения.
4	Способы финансирования здравоохранения	Особенности экономики и финансирования здравоохранения в РК на современном этапе. Экономика здравоохранения на региональном уровне. Подушное финансирование.
5	Спрос на медицинские услуги и справедливость	Потребности в медицинской помощи и спрос на медицинские услуги. Факторы, определяющие спрос пациентов на медицинские услуги. Роль врачей в формировании спроса.
6	Модели финансирования здравоохранения	Соотношение государственных и частных затрат на здравоохранение в странах с разным уровнем среднедушевого дохода. Типы моделей финансирования здравоохранения. Критерии оценки альтернативных моделей.
7	Методы оплаты медицинских услуг населением	Формы платы населения за медицинские услуги. Распределение рисков и стимулы для пациентов при различных формах взимания платы. Формальные и неформальные расходы населения на медицинские нужды.
8	Покупатели медицинских услуг	Преимущества разделения покупателей и производителей медицинских услуг. Сравнительный анализ потенциала эффективности различных типов покупателей: органов государственного управления, государственных агентств, частных страховых медицинских организаций.
9	Оценка эффективности программ в сфере здравоохранения	Методы оценки эффективности программ в сфере здравоохранения: анализ издержек; анализ затраты - результативность; анализ затраты - полезность; анализ затраты - выгода.
10	Системы управляемой медицинской помощи	Система управляемой медицинской помощи как экономически интегрированная система финансирования и предоставления медицинских услуг. Объекты и задачи управления в экономически интегрированной системе.

6	Денсаулық сақтау ұйымын финанстау моделдері	Әртүрлі деңгейдегі орташа буынды табысты елдердің денсаулыққа мемлекеттік және жеке меншіктік жұмсалған шығыстардың қатынасы. Денсаулық сақтау ұйымы финансы моделдерінің түрлері.
7	Халықтың медициналық қызмет көрсету ақысының әдістері	Халықтың медициналық қызмет алуына төлем ақысының түрлері. Ақыны әртүрлі формада төлеуде пациенттерге қауіптілікті және стимулдарды үлестіру. Медициналық қажеттіліктерге халықтың формальды және формальды емес шығыстар.
8	Медициналық қызметті сатып алушылар	Медициналық көмек көрсету өндірушілер мен сатып алушыны ажырату жетістіктері. Әр түрлі тұтынушылардың эффективтілік потенциалын салыстырмалы тұрғыдан талдау: мемлекеттік басқару органдары, мемлекеттік агенттіктер, жеке меншік сақтандыру медициналық ұйымдары.
9	Денсаулық сақтау саласында бағдарламалар тиімділігін бағалау	Денсаулық сақтау саласында бағдарламалардың тиімділігін бағалау әдістері: шығындарды талдау; жұмсалған шығындарды талдау – нәтижелілігі; жұмсалған шығындарды талдау - пайдалы; жұмсалған шығындарды талдау - табысты.
10	Медициналық көмек көрсетуді басқару жүйесі	Медициналық көмектің басқару жүйесі медициналық көмек көрсету және экономды финанстық интеграциялық жүйесі ретінде қарастыру. Экономды интеграцияланған жүйеде басқару нысандары мен міндеттері.
11	Фармацевтикалық рынокты реттеу	Фармацевтикалық рынокты мемлекеттік реттеу принциптері. Рыноктық экономикасы бар елдерде қолданатын дәрілердің ақысын реттеу әдістері.
Денсаулық сақтау саласының қаржылық менеджменті		
1	Финанстық менеджмент негіздері	Денсаулық сақтау ұйымындағы финанстық менеджменті: негізгі ерекшеліктері. Финанстық менеджмент теориясының негізгі түсініктері: ресурстары, құндылығы, есебі, есеп беруі.

2	Медициналық мекемелердің финанстық қаражаттары	Кәсіпкерліктің қызметтерден түсетін табыстар. Мекеме сметасы. Мекеменің финанстық жоспары. Бюджеттік финанс. Медицина мекемесінің шығындары. Финанстық қорытынды.
3	Денсаулық сақтау ұйымының есеп беріп тіркеу саясаты	Шарушылық операциялар құжаттарын рәсімдеу. Материалдық құндылықтар мен финанстық міндеттерге инвентаризация жүргізу. Есепке және төлем ақысына финанстық құжаттарды дайындау тәртібі. Салық салу тәртібі және салық салу есебін құрау.
4	Негізгі қаражаттарды есептеу	Негізгі қаражаттарды есептеу және бағалау. Негізгі қаражаттарды жіктеу. Негізгі қаражаттарды амортизациялау. Негізгі қаражаттарды шығынға жазу тәртібі. Негізгі қаражаттардың инвентаризациясы.
5	Материалдық құндылықтарын есептеу	Әр бір топтың материалдық құндылықтарын есептеу және шығынға жазу әдістері: дәрілер, тамақтар, қажетті материалдар. Шығынға жазу нормативтері: ішкі және сыртқы заңдылықтар. Көп деңгейлі бақылаудың мотивациясы. Дәрілердің құны. Бағаны мемлекеттік тұрғыдан реттеу.
6	Ақшалаық қаражаттарын есептеу	Медицина мекемелерінің финансын тиімді басқару. Ақылы қаражаттардың жылжуы. Ақылы қаражаттар бағытын басқару.
7	Медицина мекемесінде еңбек ақысы мен мотивациясы	Еңбек ақы фондының қалыптастырудың негізгі ұстанымдары. Қызметкерлер еңбек ақысын қарастыру тәртібі мен жағдайлары. Компенсацияларды төлеу. Белсендіретін төлем ақы. Қызметкерлер аттестациясын жүргізу.
8	Медицина мекемелердің шығының есептеу	Медицина мекемелері шығындарының түрлері. Медициналық мекемелерде жұмсалған шығындарды үйлестіру әдістері. Тікелей шығындарды статъя бойынша үлестіру. Жанама шығындарды үлестіру.

2	Частный и общественный секторы в медицине	Правовые основы деятельности частных и общественных организаций в системе здравоохранения. Взаимодействие частного и общественного сектора системы здравоохранения с государственными и международными организациями.
3	Управление качеством в здравоохранении	Основные принципы и организационная структура контроля медицинской и фармацевтической деятельности. Показатели и стандарты качества.
4	Стандартизация в здравоохранении	Механизмы стандартизации медицинских услуг, порядок расчета медико-экономических стандартов.
5	Аккредитация и лицензирование в системе	Лицензирование и аккредитация. Деятельность лицензирующих органов, уполномоченных на лицензирование медицинской и фармацевтической деятельности.
6	Система менеджмента качества в здравоохранении	Современные подходы к управлению качеством и тотальный менеджмент качества медицинской помощи.
7	Основные принципы реализации политики в области здравоохранения	Основные механизмы реализации политики здравоохранения. Оценка политики здравоохранения.
8	Основы оперативного и стратегического управления в здравоохранении	Теоретические основы и практика стратегического управления и оперативного менеджмента в системе здравоохранения.
9	Информационные технологии в здравоохранении	Информационные технологии органов и организаций здравоохранения. Информационные процессы в здравоохранении.
10	Организация лечебно-профилактической службы	Организация лечебно-профилактической помощи населению, охрана здоровья матери и ребенка.
11	Организация санитарно-эпидемиологической службы	Организация санитарно-эпидемиологической службы, врачебно-трудовая экспертиза и медико-социальная реабилитация.
12	Модели организации медицинской организации.	Организационно-экономические модели функционирования организаций здравоохранения.
Экономика здравоохранения		
1	Экономика здравоохранения как наука	Здоровье как экономическая и социальная категория. Экономические факторы и общественное здоровье. Индексы развития общества и здравоохранения. Значение государства в экономике здравоохранения.

3	Управление финансовыми и информационными ресурсами здравоохранения	Основные подходы к управлению финансовыми и информационными ресурсами здравоохранения. Основы нормативно-правового регулирования в области управления финансовыми и информационными ресурсами здравоохранения.
4	Управление качеством медицинской помощи, лицензирование, аккредитация, стандартизация	Основные подходы к управлению качеством медицинской помощи. Основы нормативно-правового регулирования лицензирования, аккредитации, стандартизации.
5	Управление переменами, конфликтами, стрессами	Основные подходы к управлению переменами, конфликтами, стрессами на различных уровнях менеджмента в системе здравоохранения.
6	Маркетинг в здравоохранении	Основные принципы и методологическая основа маркетинга в здравоохранении.
Методы принятия решений в здравоохранении		
1	Методологическая основа принятия решений в здравоохранении	Качественные и количественные методы принятия решений в управлении здравоохранением.
2	Прогнозирование	Основные принципы и возможности прогнозирования при принятии решений в здравоохранении. Техника прогнозирования.
3	Моделирование	Типы моделей. Возможности моделирования при принятии решений в здравоохранении. Техника моделирования.
4	Расположение медицинских объектов и их стратегическое планирование	Техника принятия управленческих решений в рамках стратегического планирования и расположения медицинских объектов.
5	Управление персоналом	Техника принятия управленческих решений в кадровом менеджменте.

3.2 Примерный тематический план семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
Организация и управление здравоохранением		
1	Государственное регулирование в области здравоохранения	Органы государственного регулирования системы здравоохранения. Компетенция Правительства РК, уполномоченного органа, центральных исполнительных органов и органов местного государственного управления в области здравоохранения.

9	Денсаулық сақтау ұйымдардың есеп беруі және финанстық қорытындысы	Медицина ұйымы қызметінің финанстық қорытындысы. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімдері қызметін кешенді талдау. Финанстық қорытынды жоспарлау.
Денсаулық сақтау саласының менеджменті мен маркетингі		
1	Медициналық менеджментке кіріспе	Басқару негізіне кіріспе. Менеджмент басқару құралы ретінде. Маркетинг концепциясының эволюциясы. Медициналық қызмет көрсету тауар ретінде. Денсаулық сақтау рыногі маркетингтің объективті экономикалық негізі ретінде.
2	Денсаулық сақтау менеджерінің қызметі	Финанстық жоспарлау, ұйымдастыру, мотивация, бақылау, мақсатты құрастыру және шешім қабылдау, басқару қызметтің мәні және басқарушының ролі, бақылаудың жеке аспектілері, мәселелерді шешу жолдары және басқару стратегиясын қарастыру.
3	Медициналық көмек көрсету сапасы	Денсаулық сақтау ұйымындағы сапаны бақылау, талдау және бағалау, денсаулық сақтау ұйымында сапаның негізгі сипаттамалары, сапа стандарттары мен клиникалық хаттамалары, сараптама жүргізу тәртібі.
4	АСП-анализ	Медицина мекемесіне маркетингтік жоспарды тағайындау және жазу үшін АСП-анализ жүргізу: А – рынок тенденциясын талдау, мүмкіндіктері мен конкуренциясы, С – талдаудан туындаған тұжырымдарды ескере отырып маркетингтік стратегияны құрастыру, П – нақты медицина мекемесіне маркетингтік бағдарламаны сұрыптап анықтау.
5	Денсаулық сақтаудың бизнес-жоспары	Медициналық ұйымдарында басқару жүйесіндегі бизнес-жоспары. Бизнес-жоспардың құрылымы мен мазмұны. Бизнес-жоспарды құрастыруда туындайтын әдістемелік сауалдар. Проектілерді басқару негіздері. Компьютерлік техника қолдана отырып бизнес-жоспар мен бизнес-жоба құрастыру мысалы.

6	Кадрлар менеджменті	Қызметкерлерді басқару – қызметкерлерді жоспарлау, іздестіру, таңдау, орнықтыру, мотивацияны бағалау. Кадр саясатын таңдайтын факторлар. Ұйымның корпоративтік мәдениеті.
7	Денсаулық сақтаудағы маркетинг	Сату тиімділігі. Брэндіні басқару. Маркетингті басқару үрдісі, маркетингтің зерттеулерді ұйымдастыру схемасы, денсаулық сақтау ұйымында маркетингтік кешенді қалыптастыру ерекшеліктері. Медициналық мекемелерде стратегиялық жоспарлау үрдісіндегі маркетингтің ролі.
Денсаулық сақтау саласында шешім қабылдау әдістері		
1	Басқару шешімін қабылдау негіздері	Басқару шешімі жауап беретін талаптар. Басқару шешімдердің жіктелуі. Денсаулық сақтау ұйымының негізгі басқару қызметтерін іске асыру сапасын бағалау критерийлері.
2	Басқару шешімін қабылдау әдістері	Шешім қабылдаудың сапалық әдісінің маңыздылығы. Шешім қабылдаудың өзгеше әдісін қолдану маңызы. Менеджмент құралы ретінде шешім қабылдау әдістерін қарастыру. Денсаулық сақтауда шешім қабылдау технологиясындағы басқарудың ғылыми негізі. Денсаулық сақтау ұйымы менеджментінде шешім қабылдау спецификасы.
3	Басқарушының басқару шешімі	Тапсырмалар мен сұраныстарды орындауды ұйымдастыру. Басқарушының бақылау тәртібі. Шиеліністі басқару ұстанымдары.
4	Денсаулық сақтаудағы болжамдар	Денсаулық сақтау ұйымында шешім қабылдаудың негізгі принциптері мен болжау мүмкіндіктері. Болжау техникасы.
5	Денсаулық сақтаудағы моделдеу	Моделдер түрлері. Денсаулық сақтау ұйымында шешім қабылдау моделдерінің мүмкіндіктері. Моделдеу техникасы.
6	Медицина нысаналарын басқару	Медициналық объектілердің орналасуы мен стратегиялық жоспарлау аясында басқару шешімін қабылдау техникасы.

8	Анализ финансового состояния	Анализ финансового состояния (финансовой устойчивости, дебиторской задолженности, кредиторской задолженности). Анализ ожидаемого финансового состояния. Анализ финансовых результатов (доходов, расходов, рентабельности, прибыли). Анализ финансовой деятельности различных подразделений медицинских учреждений.
9	Экономические аспекты бизнес-планирования деятельности медицинской организации	Основные разделы бизнес-плана. Порядок составления бизнес-плана. Внесение корректив в разделы бизнес-плана по мере изменения условий функционирования медицинской организации.
Финансовый менеджмент в здравоохранении		
1	Введение в финансовый менеджмент	Задачи финансового менеджмента. Основные понятия теории финансового менеджмента.
2	Бюджет организации здравоохранения	Определение затрат и расчет прибыли. Составление и управление бюджетом.
3	Учет кадров	Методология и принципы формирования штатного расписания и тарификационных таблиц.
4	Прогнозирование и планирование в здравоохранении	Планирование затрат на оплату труда, питание, коммунальные, хозяйственные и прочие расходы.
5	Методы расчета стоимости медицинских услуг	Методы оплаты медицинской помощи и тарифы. Маркетинговые подходы к ценообразованию на медицинские услуги.
6	Обеспечение финансовой безопасности медицинской организации	Основные механизмы и пути обеспечения финансово-экономической безопасности. Меры, направленные на предотвращение ущерба от влияния различных негативных факторов.
Менеджмент и маркетинг в здравоохранении		
1	Стратегический менеджмент в здравоохранении	Методологические основы стратегического менеджмента. Методы решения стратегических задач. Методика комплексного анализа стратегии финансово-хозяйственной деятельности предприятия. Задачи стратегического планирования.
2	Управление трудовыми и материальными ресурсами здравоохранения	Основные подходы к управлению трудовыми и материальными ресурсами здравоохранения. Основы нормативно-правового регулирования в области управления трудовыми и материальными ресурсами здравоохранения.

2	Оперативное управление и стратегическое планирование системой здравоохранения	Организационная структура, принципы и механизмы оперативного управления и стратегического планирования. Оперативное управление и стратегическое планирование на разных уровнях системы здравоохранения.
3	Современные информационные технологии в здравоохранении	Место информационных технологий в здравоохранении. Информационные технологии органов и организаций здравоохранения. Информационные процессы в здравоохранении.
4	Модели организации медицинской организации	Организационно-экономические модели функционирования организаций здравоохранения.
Экономика здравоохранения		
1	Макроэкономические проблемы здравоохранения	Глобальные проблемы в сфере экономики здравоохранения. Макроэкономические взаимосвязи и тенденции.
2	Материальные ресурсы и финансовые ресурсы здравоохранения	Источники формирования материальных и финансовых ресурсов. Ценные бумаги в здравоохранении. Модели финансирования учреждений здравоохранения.
3	Здравоохранение в системе рыночных отношений	Теоретические модели рынка в здравоохранении. Анализ практики реализации рыночных моделей в зарубежном и отечественном здравоохранении.
4	Налогообложение в здравоохранении	Основные принципы и механизмы налогообложения. Операции, освобожденные от налогообложения.
5	Затраты и доходы медицинской организации	Сущность доходов и расходов в современных условиях хозяйствования. Принципы учета доходов и расходов организации. Способы оценки доходов и расходов.
6	Методология и методика ценообразования в организациях здравоохранения	Общие понятия цены и ценообразования. Теории ценообразования. Общая характеристика методик ценообразования. Проблемы ценообразования в здравоохранении.
7	Оплата труда медицинских работников в новых экономических условиях	Цели и общие принципы в организации системы оплаты труда медицинских работников. Формы и системы оплаты труда. Система доплат и премий в здравоохранении. Основные нормативно-правовые документы, регулирующие оплату труда работников здравоохранения.

7	Қызметкерлерді басқару	Кадрлар менеджментінде басқару шешімін қабылдау техникасы.
---	------------------------	--

3.3 Тыңдарманның өзіндік жұмыстар жоспарының үлгісі (ТӨЖ)

№	ТӨЖ тақырыптары
Денсаулық сақтау саласы ұйымдастыру және басқару	
1	Нарық қатынасқа және медициналық сақтандыруға ауысқан жағдайда медицина қызметкерлерінің кәсіптік құқықтары мен міндеттері.
2	Денсаулық сақтаудағы бақылау-руқсат алу механизмдері.
3	Халыққа біріншілік медициналық-санитариялық көмектің құрылымы мен басқаруы.
4	Амбулаториялық-емханалық көмек көрсету медициналық-әлеуметтік көмектің негізгі элементі ретінде.
5	Халыққа ауруханадан тыс көмек көрсетуді ұйымдастырудың жаңа түрлері.
6	Ауылдық жердің тұрғындарына және өнеркәсіп мекемелері жұмысшыларына медицина көмек көрсетуді ұйымдастыру және ерекшеліктері.
7	Шет елдердегі денсаулық сақтау.
8	Бүкіләлемдік денсаулық сақтау ұйымы.
9	Медициналық сақтандыру.
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
Денсаулық сақтау саласы экономикасы	
1	Денсаулық сақтау дамуының экономикалық мәселелері.
2	Ауыспалы экономикада денсаулық сақтаудың қаржы реформалары.
3	Медициналық көмек көрсетуді төлеуге халықтың қатысуы.
4	Денсаулық сақтаудың мемлекеттік және жеке меншік қаржыларды үйлестіру келешектері.
5	Денсаулық сақтаудың ұлттық есептері, денсаулық сақтаудың құрылымдық салалары.
6	Денсаулық сақтау мен қоғамның даму индекстері.
7	Медициналық көмек көрсету қажеттілігі және медициналық қызмет көрсетуге сұраныстар.
8	Аурухана денсаулық сақтау ұйымының экономикалық субъектісі ретінде қарастыру.
9	Фармацевтикалық рынокты реттеу. Дәрілік сақтандыру.
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.

Денсаулық сақтау саласының қаржылық менеджменті	
1	Денсаулық сақтау жүйесіндегі қаржылар.
2	Емдеу-сақтандыру мекемелерде материалды ресурстарды басқару.
3	Емдеу-сақтандыру мекемелердің қаржылы ортасы.
4	Медицина мекемелері қаржылы-шаруашылық қызметінің экономикалық талдауы.
5	Медицина қызметкерлер еңбек ақы төлемі.
6	Медицина мекемелерінің сметасы.
7	Міндетті және өз еріктік медициналық сақтандырудың қаржылы аспектілері.
8	Кәсіпкерлік қызметтерден түсетін үлесті қаржылар.
9	Медициналық ұйымдардың финанстық есеп беруі.
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
Денсаулық сақтау саласының менеджменті мен маркетингі	
1	Денсаулық сақтауда маркетингтік коммуникация жүйесі.
2	Маркетингтегі проектілі басқару.
3	Стратегиялық маркетинг.
4	Маркетингтік баға түзушілік.
5	Маркетингтік коммуникация, медиа-жоспарлау.
6	Маркетологтарға арналған басқару коммуникациялары.
7	Брендинг.
8	Маркетингтегі статистикалық әдістер.
9	Маркетингтік менеджмент (бюджеттер, маркетингті басқару құрылымы).
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
Денсаулық сақтау саласында шешім қабылдау әдістері	
1	Басқарушының стилі.
2	Өкімен және лидерлік.
3	Ұйымдардағы келіспеушіліктер.
4	Командадағы жұмыс принциптері мен әдістері.
5	Шешім қабылдаудың математикалық модельдері.
6	Микро- және макросимуляциялық модельдер.
7	Рентадельділікті талдау.
8	ROC-анализ.
9	Өмір сүру ұзақтылығын модельдеу.
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.

**Повышение квалификации по специальности
«Менеджмент здравоохранения»**

Тематика	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Актуальные проблемы менеджмента здравоохранения	72	12	60	36

3 Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема	Содержание
Организация и управление здравоохранением		
1	Контроль и функционирование органов здравоохранения	Государственное регулирование в области здравоохранения. Органы государственного регулирования. Контроль медицинской и фармацевтической деятельности.
2	Разделение функций в области здравоохранения на разных уровнях управления	Компетенция Правительства РК, уполномоченного органа, центральных исполнительных органов и органов местного государственного управления в области здравоохранения.
3	Роль неправительственных организаций в здравоохранении	Основные неправительственные организации в системе здравоохранения РК. Взаимодействие неправительственных организаций с государственными и международными организациями.
4	Частный и государственный секторы в медицине	Соотношение частного и государственного секторов в медицине. Роль частного сектора в развитии национальной системы здравоохранения.
5	Аккредитация и Система менеджмента качества в здравоохранении	Организационная основа системы аккредитации в здравоохранении Республики Казахстан.
Повышение качества медицинских услуг через внедрение системы менеджмента качества и в здравоохранении		
1	Политика здравоохранения	Принципы государственной политики в области здравоохранения. Основные механизмы реализации политики в области здравоохранения.

- формирования организационной культуры организации здравоохранения;
- осуществления эффективных коммуникаций, деловой переписки, проведения презентаций и ведения переговоров;
- решения практических проблем менеджмента здравоохранения и воплощения этих решений в жизнь;
- организации финансово-хозяйственной деятельности в организации здравоохранения;
- управления комплексными проектами по проблематике развития организации здравоохранения;
- использования в профессиональной деятельности современных информационных технологий.

2 Распределение часов дисциплины

Переподготовка по специальности «Менеджмент здравоохранения»

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Организация и управление здравоохранением	72/180*	12/36*	60/144*	36/90*
Экономика здравоохранения	72/180*	12/36*	60/144*	36/90*
Финансовый менеджмент в здравоохранении	72/180*	12/36*	60/144*	36/90*
Менеджмент и маркетинг в здравоохранении	72/180*	12/36*	60/144*	36/90*
Методы принятия решений в здравоохранении	36/72*	6/12*	30/60*	18/36*
Общее количество часов	324/792*	54/156*	270/636*	162/396*

* - Часы для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям не связанным с менеджментом здравоохранения.

4 Бейіндеуші пән (біліктілікті арттыру) негізгі компонентінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

Денсаулық сақтау менеджментінің өзекті мәселелері

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі мен мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Денсаулық сақтау ұйымы жүйесіндегі оперативті басқару мен стратегиялық жоспарлау	Оперативті басқарудың ұйымдастыру құрылымы, принциптері және механизмдері және стратегиялық жоспарлау. Әрбір деңгейдегі денсаулық сақтау жүйесіндегі оперативті басқару мен стратегиялық жоспарлау.
2	Денсаулық сақтау ұйымы заманауи ақпараттық технологиялары	Денсаулық сақтау ұйымындағы ақпараттық технологиялары. Денсаулық сақтау ұйымындағы ақпараттық үрдістер.
4	Медицина мекемелерін ұйымдастыру әдістері	Денсаулық сақтау ұйымы қызметінің ұйымдастыру-экономикалық моделдері.
5	Денсаулық сақтау ұйымының материалдық және қаржы ресурстары	Материалдық және қаржы ресурстар қалыптастыру көздері. Денсаулық сақтау ұйымындағы құнды қағаздары. Денсаулық сақтау ұйымы қаржылау моделі.
6	Денсаулық сақтау ұйымында салық салу	Салық салудың негізгі принциптері мен механизмдері. Салық салудан босатылған операциялар.
7	Медицина ұйымдары қызметінің бизнес-жоспарының экономикалық аспектілері	Бизнес-жоспардың негізгі тараулары. Бизнес-жоспарды құрастыру тәртібі. Медицина ұйымы қызметі өзгеру жағдайы бойынша бизнес-жоспар тарауларына ұсыныстар енгізу.
8	Медициналық қызмет көрсету төлем ақысын есептеу әдістері	Медициналық көмектің төлем ақы әдістері мен тарифтері. Медициналық қызмет көрсету ақылы бағасын анықтайтын маркетингтік ұстанымдар.
9	Медицина мекемелерінің қаржылы қауіпсізділігін қамтамасыз ету	Қаржылы-экономикалық қауіпсіздіктің негізгі механизмдері мен қамтамасыз ету жолдары. Өртүрлі қолайсыз факторлар әсерінен болған зарарды болдырмауға бағытталған шаралар.
10	Денсаулық сақтау ұйымы стратегиялық менеджменті	Стратегиялық менеджменттің әдістемелік негіздері. Стратегиялық міндеттерді шешу әдістері. Мекеменің қаржы-шаруашылық қызметтер стратегиясын кешенді талдау әдістемесі. Стратегиялық жоспарлау міндеттері.

11	Денсаулық сақтау ұйымы маркетингі	Денсаулық сақтау ұйымында маркетингтің негізгі принциптері мен әдістемелік негізі.
12	Қызметкерлерді басқару	Кадрлар менеджментінде басқару шешімдер қабылдау техникасы.

4.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың мазмұны мен тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Денсаулық сақтау ұйымында сапаны басқару	Медициналық және фармацевтикалық қызметті бақылаудың негізгі принциптері мен ұйымдастыру құрылымы. Сапа көрсеткіштері мен стандарттары.
2	Денсаулық сақтау ұйымында оперативті және стратегиялық басқару негіздері	Денсаулық сақтау ұйымы жүйесінде стратегиялық басқару мен оперативті менеджменттің теориялық негіздері мен практикасы.
3	Денсаулық сақтау ұйымындағы ақпараттық технологиялар	Денсаулық сақтау ұйымындағы және органдарындағы ақпараттық технологиялар. Денсаулық сақтау ұйымындағы ақпараттық үрдістер.
4	Медицина мекемелерін ұйымдастыру моделдері	Денсаулық сақтау ұйымы қызметінің ұйымдастырушы-экономикалық моделдері.
5	Денсаулық сақтау саласында жұмсалған шығындар мен қаражаттардың негізгі статъялары	Медициналық қызмет көрсету ақысы. Аурудың ақысы. Денсаулық сақтау ұйымында жалпы қаражаттардың құрылымы.
6	Денсаулық сақтау ұйымы қаржылау әдістері	Табысы әртүрлі деңгейдегі елдердің денсаулық сақтау ұйымындағы мемлекеттік және жеке меншіктік қаражаттардың қатынасы. Денсаулық сақтау ұйымы қаржылау моделдер түрлері. Альтернативті моделдерді бағалау критерийлері.
5	Денсаулық сақтау саласында бағдарламалар тиімділігін бағалау	Денсаулық сақтау саласында бағдарламалардың тиімділігін бағалау әдістері: шығындарды талдау; жұмсалған шығындарды талдау – нәтижелілігі; жұмсалған шығындарды талдау - пайдалы; жұмсалған шығындарды талдау - табысты.
6	Медицина мекемелерінің қаржы қаражаттары	Кәсіпкерліктік қызметтерден түсетін табыстар. Мекеме сметасы. Мекеменің қаржылық жоспары. Бюджеттік финанс. Медицина мекемесінің шығындары. Қаржы қорытындысы.
7	Денсаулық сақтау ұйымы есептік саясаты	Шарушылық операциялар құжаттарын рәсімдеу. Материалдық құндылықтар мен қаржылық міндет-

- развить практические навыки решения расчетно-статистических и ситуационных задач, связанных с вопросами управления персоналом, материальными и финансовыми ресурсами организаций здравоохранения;
- развить у слушателя личностный и лидерский потенциал руководителя.

Конечные результаты обучения

Слушатель должен

знать:

- теоретические и практические основы менеджмента здравоохранения;
- принципы стратегического планирования, прогнозирования и моделирования в системе здравоохранения;
- принципы организации и управления в системе здравоохранения;
- принципы и современные теории мотивации персонала и управления конфликтами;
- правовые и организационно-экономические аспекты деятельности организаций здравоохранения;
- современные подходы к управлению и аналитические методы менеджмента, методы диагностики, анализа и решения проблем;
- методологию системного подхода к деятельности организации здравоохранения;
- концепции, принципы и методы формирования систем управления качеством в области здравоохранения;

уметь:

- определять миссию и цели организации, анализировать ее сильные и слабые стороны в конкурентной среде, вырабатывать на этой основе стратегию организации;
- разрабатывать организационную структуру, адекватную стратегии, целям и задачам, внутренним и внешним условиям деятельности организации здравоохранения;
- осуществлять распределение полномочий и ответственности сотрудников, координировать корпоративную работу специалистов;
- анализировать и проектировать бизнес-процессы в здравоохранении;
- владеть принципами и методами мотивации персонала и управления конфликтами;
- разрабатывать системы стратегического, текущего и оперативного планирования и контроля.
- владеть принципами и современными методами управления операциями в различных сферах деятельности;

владеть навыками:

- эффективного управления человеческими ресурсами в организациях здравоохранения;

1 Пояснительная записка

Введение

В современных экономических условиях проблема эффективного управления ресурсами является одной из наиболее актуальных в системе здравоохранения. В решении этого вопроса важную роль играют руководители организаций здравоохранения (или их структурных подразделений), работники органов управления здравоохранением – все те, кто непосредственно участвует в управлении кадровыми и материальными ресурсами здравоохранения.

Типовая учебная программа по специальности «Менеджмент здравоохранения» предназначена для руководителей здравоохранения высшего и среднего звена государственных и негосударственных организаций здравоохранения органов управления здравоохранением.

В программе определены цели изучения материала каждой темы, указаны результаты, которых должны достичь слушатель в соответствии с тем или иным уровнем усвоения знаний.

Цель дисциплины: изучение теоретических основ и получение практических навыков руководителей здравоохранения по самым различным аспектам современного менеджмента, изучение и анализ возможностей использования мирового опыта и перспективных направлений современного отечественного и зарубежного менеджмента в управлении организациями здравоохранения и ознакомление слушателей с основными правилами и закономерностями хозяйственной деятельности медицинской организации.

Задачи дисциплины:

- ознакомить слушателей с основными теоретическими концепциями современного отечественного и зарубежного менеджмента;
- изучить нормативно-правовую базу по вопросам управления организацией здравоохранения, кадровыми ресурсами, финансовыми потоками;
- раскрыть экономическое содержание финансово-хозяйственной деятельности организаций здравоохранения различных форм собственности;
- изучить и дать анализ движения основных финансовых потоков в здравоохранении и в экономике страны;
- дать анализ возможностей альтернативных источников финансирования и сформировать умение предлагать рациональные управленческие решения;
- сформировать умение составлять бизнес-план на основе базовых знаний по стратегическому планированию;
- сформировать умение прогнозировать финансово-экономическую ситуацию организации здравоохранения любой формы собственности;
- развить навыки анализа бухгалтерского и управленческого учета в учреждениях;

		терге инвентаризация жүргізу. Есепке және төлем ақысына финанстық құжаттарды дайындау тәртібі. Салық салу тәртібі және салық салу есебін құрау.
8	Денсаулық сақтау ұйымының қаржылық қорытындысы мен есеп беруі	Медицина ұйымы қызметінің қаржылық қорытындысы. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімдері қызметін кешенді талдау. Қаржылық қорытынды жоспарлау.
9	Денсаулық сақтау ұйымында бизнес-жоспарлау	Медициналық ұйымдарында басқару жүйесіндегі бизнес-жоспары. Бизнес-жоспардың құрылымы мен мазмұны. Бизнес-жоспарды құрастыруда туындайтын әдістемелік сауалдар. Проектілерді басқару негіздері. Компьютерлік техника қолдана отырып бизнес-жоспар мен бизнес-жоба құрастыру мысалы.
10	Денсаулық сақтау ұйымы маркетингі	Сату тиімділігі. Брэндіні басқару. Маркетингті басқару үрдісі, маркетингтің зерттеулерді ұйымдастыру схемасы, денсаулық сақтау ұйымында маркетингтіккешендіқалыптастыруерекшеліктері. Медициналық мекемелерде стратегиялық жоспарлау үрдісіндегі маркетингтің ролі.
11	Басқару шешімін қабылдау әдістері	Шешім қабылдаудың сапалық әдісінің маңыздылығы. Шешім қабылдаудың өзгеше әдісін қолдану маңызы. Менеджмент құралы ретінде шешім қабылдау әдістерін қарастыру. Денсаулық сақтауда шешім қабылдау технологиясындағы басқарудың ғылыми негізі. Денсаулық сақтау ұйымы менеджментінде шешім қабылдау спецификасы.
12	Қызметкерлерді басқару	Кадрлар менеджментінде басқару шешімін қабылдау техникасы.

4.3 Тындарманның өзіндік жұмыстар тақырыптарының үлгісі (ТӨЖ)

№	ТӨЖ
1	Денсаулық сақтау ұйымында бақылау-рұқсатты механизмдері.
2	Амбулаториялы-емханалық көмек, медициналық-әлеуметтік көмектің негізгі элементі ретінде қарастыру.
3	Денсаулық сақтау ұйымы дамуының экономикалық мәселелері.
4	Медициналық көмек көрсету қажеттілігі және медициналық қызмет көрсету сұранысы.

5	Аурухана денсаулық сақтау ұйымының экономикалық субъекті ретінде қарастыру.
6	Емдеу-сақтандыру мекемелердің материалдық ресурстарымен басқару.
7	Медициналық қызметкерлердің еңбек ақысын төлеу.
8	Медициналық ұйымдардың сметасы.
9	Медицина ұйымдарының қаржылық есеп беруі.
10	Стратегиялық маркетинг.
11	Шешім қабылдаудың математикалық моделдері.
12	Кітапханада, ғаламторда жұмыс жүргізу.

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: шағын топтарда жұмыс, жеке және топтық проектерді орындау, дискуссиялар, презентациялар, қайтарымды жауап алу, ғылыми-практикалық конференциялар ұйымдастыруына қатысу.

Тындарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): оқулық, ғылыми әдебиеттермен және бақылау-өлшем заттармен жұмыс жүргізу, презентациялар дайындау, портфолио құрастыру.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	30
2. Распределение часов дисциплины	32
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки . .	33
4. Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации.	44
5. Методы обучения и преподавания	47
6. Список рекомендуемой литературы.	48

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с стандартом дополнительного образования 2009 г. по специальности «Менеджмент здравоохранения».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

6 Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі

Орыс тілінде

негізгі:

1. Управление и экономика здравоохранения: учеб. пособие / Под ред. А.И. Вязкова; Вязков А.И., Кучеренко В.З., Райзберг Б.А. и др. – 3-е изд., доп. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 664 с.
2. Экономика здравоохранения: учебное пособие / под ред. Решетникова А.В. – 2-е изд. – М., 2010.
3. Аннеманс Л. Экономика здравоохранения для неэкономистов. Введение в концепции, методы и трудности экономической оценки в здравоохранении. Перевод с англ. / Ньюдиамед, 2010.
4. Дафт Р. Менеджмент (серия МВА). – Питер, 2009.
5. Мескон М. Основы менеджмента: пер. с англ.(изд:3), Вильямс, 2009.
6. Петрова. М. Менеджмент в здравоохранении. 2009. – 259 с.

қосымша:

1. Бигалиева Р.К., Исмаилов Ш.М. Социальная медицина и управление здравоохранением: Учебник. – Алматы, 2001.
2. Экономическая теория. Учебник. Куликов Л.М. – М., 2006.
3. Экономика здравоохранения: Учебное пособие / Под ред. И.М. Шеймана. – М.: ТЕИС, 2001.
4. Стародубов В.И., Сидоров П.И., Коноплева И.А. Управление персоналом организации. 2006, 1104 с.
5. Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами: учебник: пер. с англ.(изд:10) (серия МВА). – Питер, 2010.
6. Общественное здоровье и здравоохранение. Лисицын. – М.:10-512 с.
7. Общественное здоровье и здравоохранение: Медик В.А., Щепни О.П., учебник для послевузовского образования. – М., 2010.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

МЕНЕДЖМЕНТ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

Астана 2010